

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeridén, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id euidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felölös szerkesztő:

BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**

Egyes számok kaphatók: a Dobánytűzsdékben.

Komjáthyék.

Régóta élt sejtésképen lelkünkben a tudat, a mit most bebizonyosodva látunk, hogy a keresztény restauráció nehéz munkájában nincs nagyobb ellenségünk a nagy Kossuth kis fia köré sorakozott pártnál. Nem azt mondjuk, hogy nincsenek abban a pártban jóra való, becsületes lelkű hazafias emberek, de azt nyílt homlokkal állítjuk, hogy e párt egész irányán, annak közszellemén néhány év óta teljesen erőt vett a keresztény-ellenes, merkantilis *judaeus sensus*. Ezt bizonyítja az, a mi legujabban történt.

Naponként ülésezik a képviselőház pénzügyi bizottsága. Szombaton került sorra a pénzügyi tárca költségvetésének részletes tárgyalása. A tárgyalás folyamán Komjáthy Béla, a Kossuth Ferencz párt oszlopos tagja, kijelenté ezt: „Nem helyeselném, ha a szövetkezetek italmérsi engedélyeket kapnának.“ Lukács miniszter azt feleli, hogy általában véve ő sem helyesli ezt, de hát a mai törvény szerint nem lehet ezt megtagadni a szövetkezetektől.

Ime atyámfiai, férfiak, Kossuth-párti szavazók, kik ott a vidéken önzetlen mun-

kával és verejtékkel fáradoztok a szövetkezeti ügy terén, mert józan eszetek be látja, hogy a végleges elszegényedés és koldusság tarisznyáját nem lehet másképp levenni népünk nyakáról, csak úgy, ha szövetkezetekbe állva közös erővel és a felebaráti szeretet önzetlenségével segít magán - figyeljete és lássátok, hogyan árulják el képviselőiteket azt az ügyet, a mely nektek nagyon drága s a mely, ha elbukik, a magyar nép élehetlenségének lesz kiáltó és szomorú bizonyossága!

A Kossuth Ferencz párti képviselő nem akarja, hogy a szövetkezetek italt is mérhessen! Kérdezzük meg tőle, hogy miért? Talán nem mérne olyan jó pálinkát, mint Pentelén a Kánic Móric, Perkatán a Vilmos Sanyi, Almáson a Bruck Móni? Vagy talán félti a népet az alkoholizmustól, a tulságos ivástól? Pedig tudhatná, hogy az alkoholista fráterok, pálinkás fazekak nem mennek a szövetkezetbe pálinkát inni, mert először is ott szegényelnék magukat, másodsor pedig tudják, hogy ott nem tűrik meg a mértékletlen embert és pláne tudják, hogy a szövetkezetben hitelt senki sem kap pálinkát, örül a szegény szövetkezet, ha liszettel hitelezhet a szegény, éhező népnek, a mely 40—50 frt nyomorult ara-

tási keresetét kénytelen volt augusztusban odaadni a zsidónak, hogy az előbbi évek pálinka és egyéb, talán duplán számított adósságait kifizethesse.

Másfél évvel ezelőtt a legliberalisabb Lukács miniszter még nem tudott különbséget tenni a keresztényileg mért és fogyasztott, meg a nem keresztényileg mért és élvezett pálinka között. Kossuth Ferencz ezen már túl vannak; ők különbséget tudnak tenni, mert nem szeretnék, ha a szövetkezetek is megkapnák azt a jogot, a melyet minden zsidó szatocs megszerez magának.

Ne találgassuk, hogy miért teszik ők ezt a különbséget! Megmondjuk nyíltan és igazán az okot, megmondjuk, hogy miért képezi felő aggodásuk tárgyát az a gondolat, hogy hátla a szövetkezetek is nyerneik italmérsi engedélyt?!

Tessék csak visszaemlékezni a legutolsó választásra. Kik voltak Komjáthyék legexponáltabb és leghasznavehetőbb kortesei? Erre mifelénk a zsidó szatocsok, pálinkamérők, krajzlerosok. Majd megveszekedtek, úgy 48-askodtak, dolgoztak, lóttak futottak a szívük szerinti Kossuth Ferencz párt érdekében a néppárt ellen. Egy-egy pálinkamérő zsidó, a ki a hitel

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Vigasztalás a túlvilágról.

Irta: Nivore.

*Ne sirj, ne sirj! hisz nem haltam meg néked,
A jobb hazába költöttem csak át;
Ó! hogyha látnád a babéros éket,
Mégnyerve lent a nagy, kemény csatát;
Nem sírnál látva, hogy örökre élek,*

Ne sirj, kérlek . . .

*Ne sirj, ne sirj! miért is vándoroljak
Továbbra lent a hűn s halál rögén,
Hol szenvedélyek bősé tusái folynak,
Hol egyre csak veszély borult fölém?
Az égből Istent bírja lám a lélek,*

Ne sirj, kérlek . . .

*Ne sirj, o nézd az évek, mint az álom,
Röpülve futnak, tűnnek oly hamar;
Hogy itt velem légy mindörökké, várom,
Hol az öröm mindent feled, takar.
Tekints tehát fel, jámboran lent élve,
Fel, az égre!*

M e s e.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer két leány, két testvér. Egy fészekbe születtek, amolyan apróbb, szegényes fészekbe, a mit unos untalan megtéphetett a szél, elsodorhatott a vihar. Köröskörül a nagy magas kőházak nemhogy megoltalmazták volna, de még jobban rázudították az idők viszontagságait, hulló vakolat verte, eső áztatta, a keményekből szüntelen kavargó füst is oda szállott le a csöpp udvarra, hogy elkergesse onnét a violaszagot, a hófehér teljes ibolyák illatát, a mikkel körül volt szegve a kert, a folyosó eleje, a kicsi utak, hogy még az ablakokba is jutott belőlük.

Az idősebbik leány, a másik, a kicsi Hamupipókének a nénye, úgy járt, kelt közöttük, mintha ő maga is fehér viola lett volna. Szép, nagy, teljes ibolya, álmódó fehér arczával. Az emberek olykor megállottak a kis alacsony léckerítés mögött, úgy bámultak befelé. A virágokat csodálták, s a süppedékes mohos házat, a miben az az eleven virág termett. És ő meg sem rezzent a sok kíváncsi tekintettől, talán észre sem vette őket. A napon sűtkérezett, a legmelegebb napon, amit visszavert a fehér bőre, mint a márvány. Csak a szája piroslott ki belőle, a márványarcából, mint csöppentett vér. A sovargó piros ajka.

Olykor kijött egy öreg ember a mohos házból, apró és hosszú szakálu, mint valami erdei manó. Odasompolygott a leány mellé és simogatta a szép fejét. Alig-álíg ért hozzá, valahogy elné olvadjon az érintéstől. Az egykedvűen bámulta a habos bárányfelleget. Ugy tetszett, mintha nem is élt volna, vagy csak mindig álmodna. Álmodna verőfényes nappal, hogy éjszaka

órák hosszáig elnézte a csillagokat. Olyankor piros lett az arca s a szeme ragyogott. Ragyogó, szép csillagok, — beszélt hozzájuk lázasan, ha úgy szótverhetném a mohos tetőt és kinőhetnék belőle, mint a büszke palma az üvegházból, heva beszorították és innen a hol rabnak tartanak. Mert ki érti meg dalom, ezek a penészes, szürke falak elfogják, megölik, mint véreget, mely szeretne kicsapni medréből. Ezer sejtelmes érzés gyöttrő szomjúság a dicsőség után engem is megöl.

Olykor kilopódzott ágyából, lépése se hallatszott. Valahol lenn a ház végén volt egy szoba, még odonabb a többinél, ott áldozott ő a sejtett dicsőségnek. Epedő dalát hallották-e a fülemilének, messze csattogott a éjszaka. A fehér leány volt, de ki hallotta, azt hite: álmódik. És a hogy maga köré csavarta libegő köntösét! — Ugy omlott le rajta a ránc, mint a faragott márvány szobrokon. És míg az egyik pillanatban úgy táncolt, forgott, mint egy bachánszó, — terdre rogyva, imádságra kulcsolt kezével olyan volt, mint a Madonna.

A másik leány, — Hamupipóke, mindezekről nem tudott semmit. Csöndesen aludt a maga ágyában. A csillagfény nem háborgatta. Kécsit vörös, kidolgozott keze őt nyugodott a paplan fölött, mellette rendbe rakva a sötétzöld házi ruhája, a nehéz cipő. Hamupipóke dolgozott mindig és mindenkiért. Gondozta a kertben a fehér violákat, mint a hogy gondozta a szép nényét, a fehér leányt. Dehogyan is irigykedett volna rá, dehogyan is hagyta volna dolgozni. Gyönyörködött benne, azt se kívánta, hogy szóljon hozzá. Egyszer aztán jött a tél. A fehér violákat elvitte a fagy, a hideg. Egyenkint hullajtották el a szirmait és egy zuzmarás reggel eltűnt a fehér leány is, mintha csak elvitte volna a havas felleg,

Mai lapunk 4 oldal.

révén egész utcát tart kezében, volt mozgókortese és heccokáplánja a mélyen t. hazafiasságban utazó pártnak és nem mondjuk, hogy nem jól teljesítette dolgát Izrael ürge népe, de azt is konstatáljuk, hogy most a Kossuth-párt sem hálátlan az ő megbecsülhetetlen lótotfutói iránt. Tudja mindenki, hogy a hol szövetséget van s a nép kitart, az a falu nem termőföldje többé a szatócsokból lett, s a népverejteken meg-nőtt új földesuraknak, hanem a haszon megmarad a népnek s nem vándorol a Kossuth-párt legjobb korteseinek feneketlen zsehjeibe. Ime itt a nyitja Komjáthyék fenekedésének, mely nem más, mint — elismerjük igen hálás és praktikus viszonzószolgálat a Svareczok, Deutsok Bruckok, Förstner Sándorok és a többiek (nagyon hosszú a soruk) hű szolgálatairért. Komjáthy nem törődik azzal, hogy a szövetséget milyen közgazdasági missiót teljesít, ő nem látja azt, hogy a külföldön is csak egy szer használt a nemzet vérért szívó piócák ellen: a szövetség. Ő nem akarja ezt látni, de jól is teszi, ha nem látja, utóvégre is azt kell néznie, a miből él! Ő most nem kiabálhatna az ország házában, ha nem lennének a vidéken azok, kik a pálinkamérés és dupla kréta mellett Kossuth Ferencéket is szívből szeretik.

Jó nekünk ezt tudni és alkalomadtán szövetségi embereinknek is megszívleléssül és a jövőben való mehzartás végett kitálatni. Utóvégre már nem vagyunk gyerekek, hogy magunkat a nép anyagi boldogulásának hazaáruolónak engedjük csu-foltatni, mert nem a Komjáthyékkal akarjuk a hazát megmenteni. Világosítsuk fel a népet, hogy a 48 ezezdél csak hangos szó, a nép java pedig távolabb van tőlük, mint Makó Jeruzsálemtől.

a kód, a mi minden éjszaka leszállott hozzájuk. Az apja, a kis öreg ember nem győzte haza várni, elvitte a bánat, a sír. Mert hát ugyan kit simogatott volna ezután? — Hamupipőke sohse ért rá arra, hogy simogassák. Hamupipőke mindig izgett, mozgott és a kezei se voltak puhák.

Az apját azért mégis nagyon siratta és most már neki hordta ki a fehér vióákat. A sírjára ültette, hogy talán látna felülől, az ő lelki szemével. És ott tilt a vióák mellett naphosszant. A vióákat nézte. Azt nem látta, hogy viszont meg rája néznek. Egy pár hűséges barna szem. És nem tudta, hogy megolvassák könnyeit, a mik végigcsorogtak a szürke ruháján, a fehér vióákra.

Egy szálat minden nap hazavitt belőlük, hogy ne legyen olyan nagyon egyedül otthon. A virág mintha beszélt volna hozzá, beszélt volna nénjéről, a fehér leányról, a ki egy zuzmarás teli reggelen eltűnt, mintha a havas felleg vitte volna el.

Fele uton jár már, a mikor észrevette hogy, elvesztette a fehér vióát. Megállott, töprekedve, visszaforduljon-e, a mikor szemközt jött rá valaki. Egy pár hűséges szem tapadt rá s valaki átnyújtotta a virágot: tessék... És mondta tovább: ha szabad volna mindennap vigyáznom róla, — a vióára...

Őszintén, ártatlanul nézett szemébe a leány. Csodálkozott, hogy ime egy férfi, a ki nem apró s nincs hosszú szakála, mint a szegény apjának volt.

Köszönöm, — mondta és nem ellenkezett, hogy nap-nap után vigyázzak reá, el ne veszítse a vióáját. Így, így szeretném egész életünkön át, — mondta a férfi. Becsületes, nyílt volt az arca.

A leány megsápadt egy kissé, de aztán meg jobban fölpirult. Körül-körül hullott már akkor a sárga levél. A tél is eljött, fehér, hideg

UJDONSÁGOK.

— A magyarországi katolikus Egyesületek országos szövetségének I. Irodalmi szakosztálya e hó 15-én tartott választmányi ülésén *Bilkei Ferencet*, a „Fejérmegyei Napló“ felelős szerkesztőjét tagjai sorába választotta. A választásról *Gyürky Ödön*, az Egyesület titkára tegnap hivatalos átiratban értesítette lapunk szerkesztőjét.

— A siketnémák próbavizsgálja. Akit a sors nehéz csapásai annyira elkeserítettek, hogy unostalan panasza nyílik ajka; aki erkölcsileg annyira elgyöngült, hogy nyomoruságára még a vallásban sem talál vigasztalást, gondoljon csak a társadalom szegény páriáira, a testi fogyatkozásban szenvedőkre, például a siketnémákra, — akik csak érzik tehetetlen nyomoruságukat, de még panaszkodni sem tudnak, — bizonyára könyves szemmel hagy föl a panasszal és hálát ad a jó Istennek, hogy legalább épkezláb embernek teremtette. A miniszter óhajására a vidéki tanítótestületek helyenkint siketnéma tanfolyamot állítanak föl, hogy különösen a szegényebb sorúkat megmentésük a sokszor kegyetlen bánásmódtól, amivel hasznavehetlenségük miatt gyakran még hozzátartozóik is üldözik őket. Az első ilyen intézmény városunkban alakult, melynek vezetésével *Vergler Tamás* okl. tanítót, az ismert kitűnő paedagógust bízták meg, aki miután tanulmányozás céljából hosszabb időre meglátogatta a váci siketnéma-intézetet, a mult év novemberében fogott nemes missziójához. Hogy micsoda ambícióval, finom tapintattal, szeretetteljes türelemmel bánt kis tanítványával, megmutatta az a bámulatos eredmény, amit alig száz órai előadás után tudott produkálni a tegnapi próbavizsgán. Közülük kétfőnek volt némi csekély, alig számbavehető előképzettsége és csak egy van közöttük olyan, aki a nagy zörgést valahogy megérzi. Ezek most az ember szájára nézve a kérdést megértik, ismeretkörükön belül eső dolgokban értelmes feleletet adnak *érthetően kiejtett szavakkal*, tehát *beszélni* tudnak, ami arra képesíti őket, hogy bárkivel érintkezzenek; nem úgy mint a jelekben beszélő siketnémák. Számolnak szóval és a táblán is; persze csekély mértékben, de ez óriási haladás, mert a semmi

téli nap. Kéz kézbe jöttek vissza a templomból és imádkoztak, a mikor az első ebédet együtt elköltötték. Vendégük nem volt, csak egy cserép fehér viola az asztalon.

Igy esztendőről, esztendőre. A ház állt meg, bár a tető mohos volt, s a léckerítés is korhad egyre jobban. Majd kijavítottuk, rendbe hoztuk azt is tavasszal talán, — mondták ők ketten. Jött a tavasz, s minden tavasz hozott valamit, a mi elvitte azt, a miből új tetőt, új kerítést építhettek volna. Hárman voltak már, három éhes szájacská. De ők egyre jobban áldották az Isten érte és nem érezték, hogy a mohos tetőn itt-ott befúj a szél és olykor be is csorgott az eső. A gyerekek meg a léckerítésen hancuroztak, kár is lett volna még újat csináltatni, — majd ha megjő az eszük...

Csak befutnak egy nap lélekszakadva, mint a megrebbszent galambcsapat. Angyalt, angyalt látunk, ujságotlák pihegve. Kínéz az asszony és majd összeesett szegény a nagy örömtől. A nénye jött be a kapun, libegő fehér köntösben és százszor szebben, mint valaha.

Megnőtt, mint a büszke pálma, tehetsége megvívta az ostromlott eget, lába nyomán babér terem, dicsőség babérja. Ővé az egész világ és meséket mond róla a szürke ruhás asszonynak. Hívja: gyertek hozzám! — rózsákon felkúsztok! Megosztom veletek a dicsőséget, — nekem már nehéz... Elbódította a sok virág... Egy szál fehér vióáért jöttem ide, haza...

A szürke kicsi asszony csak mosolygott, de szorosabban ölelte magához a három szőke fejet, az ő csibécskét.

Mányiné Frigij Olga.

ből lett előállítva. Az irásuk meglepő, mert szebbnek mondható a velük egykorukéval; pedig ezt is kizárólag itt tanulták a rövid idő alatt: Kajzolanak is; a színeket élénken dísztíngválták. Es mindézt játsza, könnyedén, bátran. Meglátszik rajtuk, hogy tanítójuk arcán még egy haragos tekintet se látták; nem is félnek tőle, hanem szeretik, mint az édesapjukat. Alaghy Dezső iskolaszéki elnök és Rutsek Imre ségedtanfelügyelő, akik szintén jelen voltak, teljes elismerésüknek és őszinte csodálkozásuknak adtak kifejezést az elért bámulatos eredmény fölött. *Vergler Tamás* tanító, aki majdnem minden szabad percét paedagogiai tanulmányoknak szenteli, sőt a hirnevésőbb külföldi szaktudósokkal is állandó érintkezésben áll, csakugyan megérdemli, hogy a szegény siketnémák helyett köszönettel, szép paedagogiai képességeiért pedig őszinte elismeréssel adózunk neki.

— A székesfejérvári katolikus Logény-egylet vasárnap, azaz e hó 26-án d. e. 10 órakor tartja rendes évi közgyűlését az Egylet Kossuth-utca 6. sz. alatti helyiségében.

A közgyűlés tárgyai lesznek: Elnöki megnyitó, tartja *Bilkei Ferenc* m. elnök.

Titkári jelentés, felolvassa *Gesztli József*, az Egylet titkára.

Pénztári jelentés, felolvassa *Bilkei Ferenc*, a házi pénztár kezelője.

Könyvtári jelentés, felolvassa ifj. *Klér István*, könyvtáros.

Tisztújítás. Esetleges indítványok. Elnöki zárszó.

— A székesfejérvári ügyvédi kamara közli, hogy *Cholnoky László* veszprémi ügyvédet elhalálozása, *Kovács István* székesfejérvári ügyvédet pedig lemondás folytán az ügyvédek névjegyzékéből törölte.

— Öngyilkos postamesternő. Már megirtuk, hogy Velence községben f. hó 21-én holtan találták ágyában *Hankóczy Angéla* postamesternőt. Eleinte azt hitték, hogy a postamesternő bűntettnek esett áldozatul, a vizsgálat folyamán azonban megállapították, hogy a postamesternő öngyilkossá lett s végzetes tettét valószínűleg pillanatnyi elmezavarban követte el. Az eset részleteiről tudósítók a következőket közli: Midőn kedden reggel a postahivatal a rendes órában zárva maradt, a lakosság kezdetben azt hitte, hogy a postamesternő *Kápolnás-Nyéken* lakó bátyjánál van; midőn azonban onnan a posta megérkezett a postamesternő nélkül, a közönség türelmetlenkedni kezdett s a hatóság emberei, miután többszöri zörgésre sem kaptak választ, az ablakon át behatoltak a magánlakásba s meggyőződtek a borzalmas valóságról. Az alig 28 éves postamesternőt ágyában fekvé találták, a szoba teljesen rendben volt. A takaró levétele után konstatálták, hogy jobb kezében görcsösen szorít egy revolvert, melylyel szíven lötte magát. Dr. Spáth Henrik községyi orvos megállapította, hogy a halál már néhány órával előbb beállt. Később a boncolás folyamán konstatáltott, hogy az öngyilkos erősen a melléhez szorítva sütötte el a fegyvert, melynek lövedéke a szívet érte s azt teljesen szétrombolta. A halál a lövés után néhány pillanat múlva bekövetkezett. *Erdős*, a soproni postaigazgatóság főellenőre éppen *Kis-Velencén* tartózkodván, *Oppenheim* postameszterrel átvizsgálta a postakönyveket s megállapította, hogy az előző napi zárlat teljesen rendben volt. Azt hiszik, hogy *Hankóczy Angéla* pillanatnyi elmezavarban követte el az öngyilkosságot, ámbár nem lehetetlen, hogy a most már huzamosabb idő óta buskomor nőt a hivatali állását nem érintő bánat kergette a halálba. Ma temették el nagy részvét mellett.

— A „Vörös kereszt“ egylet székesfejérvári fióka f. hó 26-án d. u. 3 órakor a város ház nagytermében tartja rendes évi közgyűlését, melyre a tagokat ez uton is meghívja az elnökök:

— Az új városi kapus. Vass Mihály városi kapus nyugdíjba vonulása folytán egy-két rendőr rég várt előléptetést remélt, de hát régi dolog, hogy a mi rendőrségünk mostoha gyermekei a városnak. Nehéz, testet-lelket ölö munka az ő

hivatásuk, éjjel-nappal fáradság, majdnem pihenés nélkül: az elismerés virágaiból mégis nélkül jut legkevesebb. A közönség még mindig a régi „police-alakokat” látja benne és sehogysem tud megbarátkozni a rendőrrel, előjáróik pedig — úgy látszik — nem törődnek velük annyit, a mennyit pedig joggal megérdemelnének. Ezt látjuk a kapusállás betöltésénél is. Evtizedes szolgálati idővel rendelkező rendőrök mellöztek s kineveztek erre az állásra Hladik Nándor helybeli lakost. A kinevezett ellen nincs kifogásunk, hisz egy gyár- iparral tönkretett iparoson segítettek, ámde évek óta szolgáló rendőrök mellözésével szemben ezt elég indoknak nem tekinthetjük. Az ilyen eljárás egy csöppet sem alkalmas a rendőrök ambíciójának növelésére.

— **Haldoklás.** Fiácska Károly nyugalmazott kúti administrator —, a mint részvétellel értesültünk — f. hó 21-én, vagyis kedden reggel, a haldoklók szentségeinek ajátos felvétele után Bodajkon elhunyt. Temetése ma d. e. azaz csütörtökön reggel 9 órakor ment vége a környékbeli papság és nagy közönség részvételével.

— **A vasuti tocai szertűz.** Klung Gyula, egy bécsi rövidáru cég ügynöke f. hó 18-án Komáromban arra a szomorú valóságra ébredt, hogy piperecikkekkel telt bórindék Kishér és Komárom között nagyon sokat veszítet a sulyából. Nyomban jelentést tett a történetről, a komáromi állomáson, majd a komáromi rendőrségnél is. A nyomozást az igmándi csendőrség folytatta s csakhamar sikerült is a tetteseknek nyomára jönni. — A nyomozás eredménye meglepő volt, mert a gyanu két vasuti alkalmazott, székesfejérvári lakos ellen irányult. A csendőrök el is jöttek Székesfejérvárra s a lopott holmikat megtalálták Frey József vonatvezető és Karácsónyi Rezső kalauz lakásán. Mivel pedig az ügynök említette, hogy ugyanezen uton már tavaly október havában is meglopták, a csendőrség erre a lopásra is kiterjesztette a nyomozást s mert Frey abban is bűnrészes volt, csakhamar kiderült a titok s Galler János kalauz és Langmáhr János fékező is a csávába kerültek. A bűnös munkát mindannyian beismervén, ellenük a bűnvádi eljárás megindított.

— **Katonazene.** Már jeleztük, hogy a Fekete Géza tulajdonát képező „Otthon” kávéházban szombatoként tartani szokott katonazene iránt nőtön nő a közönség érdeklődése. Felesleges volna említenünk, hogy f. hó 25-én azaz szombaton ismét hangverseny lesz a jelzett kávéházban, ámde kötelességet teljesítünk, midőn a gazdag műsorból felemlítjük Zichrer nagyhírű szerzeményét: „Egy rezervista álmá”-t, továbbá a „Chinai udvari bál” (négyes) és prater-képeket. Hogy Fekete Géza kávéháztulajdonos e költéses vállalkozásáért a közönség támogatása lesz a legszebb elismerés, azt joggal várhatjuk.

— **Városi közgyűlés.** Székesfejérvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 27-én délelőtt 9 órakor rendes havi közgyűlést tart, melynek tárgysorozatából közöljük a következőket: Városi tanács betérjesztése a közvilágítás tárgyában. — Városi tanács előterjesztése a közvilágítás tárgyában. — Városi tanács előterjesztése a cs. és kir. gyalogság részére építendő laktanya ügyében. — Kiadó hivatal jelentése 1432 □-ól városi területnek a létesítendő munkás telephez leendő csatolása tárgyában. — Városi tanács előterjesztése a felsővárosi legelőnek művelés alá vétele tárgyában tett indítványára vonatkozólag. — Városi tanács előterjesztése Szokolcay Lajos által kért utcaterület eladása tárgyában. — Városi tanács előterjesztése a községi állatorvosi állás betöltése tárgyában. — Városi tanács előterjesztése Tomm Béla zenetanár zeneintézetének segélyezése tárgyában. — Városi tanács előterjesztése Katics Gyula napidíjas fizetés felemelése iránti kérvénye tárgyában. — Városi tanács előterjesztése a rendőri személyzetnek lakbér megszavazása iránti kérvénye tárgyában. — Városi tanács előterjesztése Hlavathy Gyula napidíjának 3 koronára emelése tárgyában. — Városi tanács előterjesztése Pallag János rendőrnek fizetés-emelés iránt

beadott kérvényére. Pollák Árnin v. biz. tag indítványa a baromfiaknak vasár- és ünnepnapokon leendő elárúsítása, és a marhavásárnak mindkét hetivásáron leendő engedélyezése tárgyában.

Két tárgya van e közgyűlésnek, melyre ez alkalommal kötelességünk felhívni a város közönségének figyelmét. Az egyik Pollák Árnin biz. tag indítványa, mely szerint a baromfi mint ételmszer vasár- és ünnepnapokon is árusítható lenne. A munkaszüneti törvénynek, valamint az e törvény kapcsán kiadott ministeri rendeleteknek főcélja a vasár- és ünnepnap megszentelése volt. Ha városunk gazdaasszonyai hetenként kétszer nem képesek beszerezni a hetivásárokra szükségleteiket, a vasárnap e hiány pótlására alig alkalmas, épen ezért még egy hetivásári nap engedélyezése iránt tegye meg a törvényhatóság a szükséges intézkedéseket s ne a vasárnap megszentelése ellen emelje fel törvényhozó kezét. Egyébként bizunk még városunk keresztény közéletében s reméljük, hogy a nem keresztények gseft-szellemének nem hódol. — A másik tárgy Katics Gyula fizetés-felemelése iránti kérvénye. Csodáljuk, hogy a pénzügyi szakosztály ellene van, hisz tudunkkal Katics oly szerepkört tölt be, mely nagy gondnal és még nagyobb felelősséggel jár. Saját névaláírásával hitelesített okiratot állít ki s mindama vitás ügyeket, melyek a járat-kezelésnél oly gyakran előfordulnak s a melyeknek határozottan törvényesimertre van szükség ügyesen intézi el. A kérelem teljesítése tehát indokolt és méltányos is.

— **Iskolaszéki ülés.** Az iskolaszék ma d. u. 3 órakor Alaghy Dezső iskolaszék elnök vezetése mellett ülést tartott. A napirend előtt Szepesi Géza polg. isk. tanító felvilágosítást kért azokra a hírekre nézve, a melyek szerint a polg. iskola férfi tanítónak önképele alsóbbrendű volna, mint a tanítónőké. Alaghy Dezső kijelentette, hogy ezek a hírek nem alapulnak valóságban, különbség csak a klasszifikációban lehet. Felolvastatták a vallás- és közoktatásügyi miniszterium leirata, melyben az iskolaszék határozatát Wiener Ilona kizárása ügyében jóváhagyja. Az iskolaszék erről a szülőket és a polg. isk. vezetőségét értesíteni fogja. — Krasznopolszky Ida jelenti, hogy a múlt év vége óta Peék János keresk. iskolai tanárral a hymen rózsálcái fűzik össze. Az iskolaszék tartós boldogságot kíván a szép párnak. Krasznopolszky Ida hivatalos neve ezután Peékné, Krasznopolszky Ida leendő. Macskásy Róza igazgatónő panaszt emel az iskolaszéknél, hogy a zsidó hitoktatók többször elmulasztják óráikat a nélkül, hogy azt előzetesen az igazgatóságnál jelentenek s így rendetlenségek fordulnak elő. Az iskolaszék hivatalos átiratban kérni fogja a felekezetek eljáróságát ezen hiány orvoslására.

— **Hangverseny.** A f. hó 25-én, szombaton este 8 órakor a Magyar Király szálloda nagytermében megtartandó hangversenyre elgyebekötött izr. nöegylet és krajcáregyleti táncestély hangverseny-programja: 1. a) Legenda — Wieniawsky. b) Spanyolnec — Sarasate. Hegedűn előadja Rechl Sándor. 2. Részletek „Carmen” operából. Eneklj *Abrányiné W. cin* Margit, zongorán kíséri ifj. *Abrányi* Emil. 3. Humoros előadás. Tartja *Abrányi* Emil. 4. Keringő „La Boheme” c. operából. Eneklj *Abrányiné W. cin* Margit, zongorán kíséri ifj. *Abrányi* Emil. 5. Cserebogár, ábránd — Hubay Jenőtfő. Hegedűn előadja Rechl Sándor. 6. Magyar dalok. Eneklj *Abrányiné W. cin* Margit, zongorán kíséri ifj. *Abrányi* Emil. — Miként a programból látjuk, *Soyr* lonka és *Rózsahelyi* Kálmán szereplése elmarad, a minek halaszthatlan elfoglaltságuk az oka. Mi, bármennyire tetszetős is a fenti műsor, sokkal inkább örültünk volna, ha a szereplők a helybeli művészgárdából kerültek volna ki, talán még ennyit lehet várnunk városunk művészkörreitől!

— **Pénztárnok-választás.** Szabad-Battyánban a *Pirchau* Gusztáv lemondása folytán megüresedett községi pénztárnoki állást tegnap töltötték be. A község képviselő-testülete gyhangulag *Kertai* Mihály ottani lakost választotta meg e megisztelő bizalmi állásra.

— **Farsang.** F. év február hó 8-án, este 9 órakor a „Magyar Király” szálloda termében zártkörű jurista calicot táncestély fog tartatni. Sze-

mélyjegy 4 kor. Családjegy 10 kor. Jegyek előre a meghívó előmutatása mellett, naponta este 6—7 óra közt válthatók a Vörösmarty-körben. A tiszta jövedelem a „Dunántúli Közművelődési Egyesület” javára fordítatik. A jelmezre nézve a következők veendőik figyelembe: Tánconőkre a dominó kötelező. A dominó az egyformaság kedvéért Schubert és Schlesinger székesfejérvári csegnél rendelendő meg. Ára 10 kor. Az álarc felöltése az öltözöben történik, honnét a hölgyek egyszerre vezetnek a táncterembe. Az álarc adott jelre leveendő. — *A kápolnás-nyéki* r. kath. iskolaszék az iskola javára, február hó 2-án, a Szénási-féle nagyvendéglőben jótékonycélú, zártkörű táncmulatságot rendez. Kezdete este 8 órakor, a gyermekeké d. u. 2 órakor. Beléptidij személyenként 1 korona, a gyermekek mulatságára 20 fillér. — *A székesfejérvári csizmadia iparos ifjuság* február hó 2-án, az „Arany ponyva” vendéglő termében a szakzsalló alapja javára zártkörű táncvigalmat rendez. Kezdete este 8 órakor. Beléptidij: Személyjegy 1 korona. Családjegy 1 korona 60 fillér.

— **Gyilkos bika.** *Schneider* János Kortvélyes pusztai gulyás a napokban kieresztette az udvarra a gondozására bízott tenyészbikát, mely csakhamar megbószult s *Schneider* ellen fordult. A szerencsétlen gulyás nem tudott szabadulni a megvadult állattól, széroncsolt fejével és mellkasával szállították el a helyszínről. Segíteni nem lehetett rajta, néhány órai szenvedés után meghalt. A gulyás hozzátartozói gondatlansággal vadjolják az urodalom intézőjét, Hoffmann Andort, a ki állítólag ismerte a bika fékezhetlen vadságát, s a köteles óvintézkedéseket nem dacára nem foganatosította. Feljelentett a kir. ügyészségnél.

Dr. Kecán Livius, az ipartestület beteg-szegélyző pénztárának orvosa lakását Halter 14. sz. alá (Marschall ház) tette át, a hol délelőtt 8—9, délután 2—3 óráig rendel.

INSTRUKTORNAK ajánl szerkesztőségünk egy egyetemi hallgatót, aki szerzőny honorariumért hajlandó órákat adni. Címe nálunk megtudható.

SZÍNHÁZ.

1902. január 21.

A Kornevillei harangok nem tudtak nagy közönséget a színházba hívogatni. Pedig épen a modern operett ellenségeinek kellene az ilyen darabot megnézni, hogy diskuszsió közben hivatkozhasanak rá, hogy ime tisztán művészi hatásokból, minden alantjáró pikantéria nélkül is lehet ám operettet írni, amit azonban az újabb operett-gyárosok sehogyse akarnak elhinni. A *Ferenczy* nyelve ma sokszor elbicsaklott a márkai szerepében, a miért aztán ismételtetnie kellett. Eneke azonban dominált az egész darabban; meg is újrázták, meg is tapsolták sokszor. *Huckstüdt* és *Kálmár* jól énekeltek, de nem jól játszották el kis játékaikat. *Kovács* kitünő volt Gáspár apó szerepében. Az örülési jelenet megkapó hűséggel, keresetlen komturban volt megjátszva, csak a darab vége felé melázott el a jó Gáspár apó, azon töprengve, vajjon — miután megbocsátottak neki — résztvegyen-e a közös örömben, vagy beálljon faszentnek. A függönyös ember azonban vacsorálni szándékozván, nem várta be az apó elhatározását, hanem egy ügyes mozdulattal végét vetette az előadásnak. *Dulich* Mariska vékony hangcskájja kecsesen lavírozott a Planquette örök-szép akkordjai között, ügyes mozdulatai pedig megkedveltették a kis Szerpolettet. *Tisztay* iparkodásáról csak jót lehetne mondani. Igazgató baci, mi úgy tanultuk, hogy a franciák a h-t nem ejtik, az egyszerű e pedig szintén nem azért van a szók végén, hogy kiejtessék; ha tehát kegyed — a gyöngébbek kedvéért — kiejtés szerint akarja a színlapra írni a francia neveket, vegye figyelembe az elementáris törvényeket.

1902. január 22.

A képviselő ur. Bohózat. Irták Gutí Soma és Rákosi Viktor. Jól megírták. Mert ha a szerint mérjük a darab értékét, hogy mennyit lehet rajta kacagni, akkor ez volt eddig a saison

legjobb darabja, mert a közönség végig kacagta az egészet, noha tulajdonképpen egy léha kalandra van építve. Sipulusznak azonban ideje lesz új típusokról gondoskodni, mert ezek már egy kissé kifáradtak. *Déry* (Bodollay) meglehetősen alakított; eléggé föltüntette, hogy az ő szerepe az egész darabnak a villámhárítója. *F. Lányi* Irma játékán meglátszott, hogy átolvasta a szerepét, csak az első felvonásban nem tudta a kellő mértékben megőrizni méltóságát azzal a szelíd majommal szemben. *Tislay* (B. Kurcsi) elég tapintattal, tökéletesen úgy maszkírozta magát, mint a *Sasok*-ban, mert ez a két alak teljesen ugyanaz; kitérő játékával azonban legélvezetesebbé (már t. i.) tudta tenni. *Kovács* is meglehetősen volt Péntek Tóbiás szerepében. *Perczel* Mari az egyszer igazán neki való szerephez jutott, meg is játszotta becsülettel. Halmay jól tette, hogy direktori hatalmánál fogva *Kiss Samura* ruházta a rendőri szerepét, amit ez elég jól alakított. Jó volt *Szilágyi* is Puppenheim uszoris szerepében. Szóval aki kacagni akar, nézze meg ezt a darabot, amelynek utolsó előadása öt év múlva Soroksáron, tíz év múlva Mucsán, tizenöt esztendő múlva pedig városunkban lesz.

Szól.

A székesfehérvári kereskedelmi betegápoló-egylet az 1891. évi XIV. t. c. alapján elismert betegsegélyező pénztártól.

115./1901.

Árverési hirdetmény.

Alulírott betegápoló egylet az 1891. évi XIV. t. c. alapján elismert betegsegélyező-pénztár elnöksége a f. évi december hó 11-én tartott közgyűlése határozata alapján ezennel közhírré teszi:

miszerint az egylet tulajdonát képező s a székesfehérvári telekkönyv 5318. számú betétben I. 1—2 sorszámok alatt felvett *Kigyó-utca 21. számú* tehermentes *egyleti házat, valamint a melléri özszes ingóságokat (felszerelések és bútorkat)* nyilvános árverésen a leg többet ígérőnek eladja.

Ezen árverésnek a helyszínén (Kigyó-utca 21. sz. a.) leendő megtartására 1902. évi Január hó 25-ének délután 3 órája tüzetett ki, mely határnapra a venni szándékozók az alábbi figyelmeztetéssel hivatnak meg.

1. A fent körülírt ház ingatlan eladása minden elmozdítható felszerelések nélkül történik.

2. Vevők, illetve árverezők tartoznak bánatpénzül 1500 koronát az árverést megelőzőleg a helyszínén az árverező bizottság kezeihez lefizetni.

3. A leg többet ígérő a háztulajdonosának tekintetik, az árverés jóváhagyását azonban az igazgatóság magának fentartja, mely felett 8 napon belül végérvényesen határoz.

4. Felülgérésnek a 8 napon belül csakis a teljes eladási ár 5%-ával van helye, ekkor is, ha az első vevő ugyanazon árt megadja, az elővételi jog annak számára biztosítottik.

5. Vevő az ingatlan birtokába 1902. évi május hó 1-én, a körülményekhez képest esetleg február végén lép.

Ezen megállapított árverési szabályok alól az ingóságok kivételnek, mert azokat vevők a vételár lefizetése ellenében azonnal átvenni tartoznak.

Kelt Székesfehérvárott, 1901. December hó 21-én, tartott ülés határozatából.

Bartos Gyula, **Schlämmädinger Alajos,**
titkár. elnök.

Bővebb felvilágosítás az egyleti titkárnál nyerhető.

MEGHÍVÓ.

A „Székesfehérvári Keresztény Fogyasztási Szövetkezet”

f. é. február hó 2-án d. u. 3 órakor

a belvárosi káth. kör helyiségében

RENDES KÖZGYŰLÉST

tart,

melyre a t. c. szövetkezeti tagok tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A zárszámadások bemutatása.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentéseinek tárgyalása s a tiszta jóvedelem felett való határozat.
4. Három rendes és két pót-felügyelő bizottsági tag választása.
5. Esetleges indítványok (ha legalább három nappal a közgyűlés megtartása előtt beadatnak. Alapszabályok 29. §-a).
6. Két tag kiküldése a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.

Székesfehérvár, 1902. január 18-án.

A székesfehérvári keresztény fogyasztási szövetkezet igazgatósága.

A „Székesfehérvári Keresztény Fogyasztási Szövetkezet”

1901. szeptember hó 18-tól 1901. december hó 31-ig terjedő

ÜZLET-FORGALMI KIMUTATÁSA ÉS VAGYON-MÉRLEGE.

Vagyon.				Teher.		
Készpénz		180	06	732 darab üzletrész á 10 kor.	7320	—
Árukészlet		7403	80	Áruhitelezőknek	2043	38
Adóssok		766	82	Beiratási díjak	292	80
Felszerelés	1266	40	1203	Egyenleg mint nyereség	109	25
5% leírás	63	32				
Alakulási költség	135	44				
5% leírás	6	77	128			
Egy havi házbér			83			
			9765		9765	43

Kiadás.

VESZTESÉG-NYERESÉG SZÁMLA.

Bevétel.

Házbér	416	68	Áruknál nyers bevétel	3228	76
Személyzet fizetése	1106	35			
Adó és illeték	114	60			
Szállítási költség	1216	39			
Üzleti költség	195	40			
Felszerelés 5%	63	32			
Alakulás 5%	6	77			
Egyenleg mint nyereség	109	25			
	3228	76		3228	76

1901. december hó 31-én 431 tag 732 üzletrésszel.

Székesfehérvár, 1901. december hó 31-én.

Streit Ferenc s. k. **Kósa Ferenc s. k.** **K. Horváth István s. k.** **Knittelhoffer Ferenc s. k.** **Pangl Lipót s. k.**
elnök. igazgató. elnök. igazgató. igazgató.

Ezen mérleg-veszteség és nyereség számla a felügyelő bizottsági tagok által megvizsgálatván, rendben és a kereskedelmi törvényekkel megegyezőnek találtatott.

Dr. Klauz György s. k.
a felügyelő bizottság elnöke.

Dr. Szabady József s. k.
a felügyelő bizottság tagja.

Pintér Ferenc s. k.
a felügyelő bizottság jegyzője.

Nyomatott Számmér Kálmánál, Székesfehérvárott.